

LISA 10 LÕIMITUD AINEKAVAD

Sisukord

Kunsti- ja tööõpetuse lõimitud ainekava (3.klass).....	2
1. Lõimingu kirjeldus ja põhimõtted	2
2. Ainevaldkondade õppeained ja maht	3
3. Õppe kavandamine ja korraldamine	3
4. Õppekeskkond	3
5. Konkreetsem lõiming, üldpädevuste saavutamine ja õppekava läbivate teemade käsitlemine ainevaldkonnas.....	4
5.1. Ainesisu valdkondadevaheline lõiming	4
6. Õpitulemused, õppesisu, hindamine.....	4

Kunsti- ja tööõpetuse lõimitud ainekava (3.klass)

1. Lõimingu kirjeldus ja põhimõtted

Kunsti ja tehnoloogia valdkondade lõiming 3.klassis tugineb nende valdkondade ühiste põhimõtetele ja eesmärkidele, mis toetavad loovuse, probleemilahendusoskuste ja käelise tegevuse arendamist. Mõlemad valdkonnad pakuvad õpilastele võimalusi luua, analüüsida ja mõtestada maailma läbi oma kogemuste ning väljendusvahendite. Lõimingukeskmeks on oskus siduda loovust ja praktilisi oskusi, arvestades esteetilisi, funktsionaalseid ja jätkusuutlikkuse põhimõtteid.

Lõimitud õppe üldised aspektid kunsti - ja tööõpetuse tundides:

- 1) Visuaalne kirjaoskus ja disain - õpilased kavandavad ja loovad teoseid, mille loomisel ühendatakse kunsti väljendusvahendid ja tehnoloogia praktilised oskused. Õpilased disainivad ja meisterdavad kunstiteoseid ning tarbeesemeid, kasutades erinevaid materjale, tööriistu ning töötamisviise, sealhulgas digitaalseid vahendeid.
- 2) Materjalide uurimine ja kasutamine - õpilased õpivad tundma erinevate materjalide omadusi, nende esteetilisi ja praktilisi kasutusvõimalusi ning säästlikku tarbimist. Materjalide teadlik valik toetab nii kunsti kui ka tehnoloogia õpieesmärke, andes võimaluse kasutada taaskasutatavaid ja keskkonnasõbralikke materjale.
- 3) Kultuur ja ühiskond - kunsti ja tehnoloogia lõimingus väärtustatakse Eesti ja maailma kultuuripärandit, tuues esile traditsioonilisi käsitöö- ja kunstivorme, kuid sidudes neid kaasaegsete tehnoloogiate ja lahendustega.
- 4) Probleemilahendus, koostöö ja igapäevaoskused - õpilased arendavad loovust ja praktilisi oskusi, töötades rühmas või individuaalselt projektipõhiste ülesannete kallal.
- 5) Kriitiline mõtlemine ja analüüsioskus - õpilased arutlevad ja reflekteerivad oma tööprotsessi ja tulemuste üle, õppides nii kunsti kui ka tehnoloogia valdkonna terminoloogiat ja analüüsimeetodikaid. Samuti õpitakse mõistma ja hindama teoste mõju majandus-, sotsiaal- ja looduskeskkonnale.
- 6) Digivahendite ja uue meedia kasutamine - lõimingu raames rakendatakse digivahendeid nii loomeprotsessis kui ka oma tööde esitamisel ja dokumenteerimisel.

Kunsti ja tööõpetuse õppimise kaudu toetatakse õpilastes kõigi riikliku õppekava üldosas kirjeldatud üldpädevuste arengut. Üldpädevuste saavutamist toetab õppeainete eesmärgipärane lõimimine teiste valdkondade õppeainetega ning läbivate teemade õpilase jaoks tähenduslik

käsitlemine. Selle tulemusel kujuneb õpilasel suutlikkus rakendada oma teadmisi ja oskusi eri olukordades, kujundada enda väärtushoiakuid ja -hinnanguid ning võimalus omandada ettekujutus ühiskonna kui terviku arengust. Seejuures on väga oluline aineõpetajate süsteemne ja järjepidev koostöö õpilase kogu õppeaja vältel.

2. Ainevaldkondade õppeained ja maht

I kooliastmes 3. klassis toimub kunsti- ja tööõpetuse nädalatundide arvu tõttu õppeainete lõimimine. Õppeainete nädalatundide jagunemine kooliastmete sees ja õppesisu klasside kaupa määratakse kindlaks kooli õppekavas arvestusega, et õpitulemused ning kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud on saavutatavad. Ainekavades kirjeldatud õpitulemuste saavutamiseks on õppeainete arvestuslikud nädalatunnid I kooliastmes järgmised:

Õppeaine	Nädalatunde klassiti			
	1. kl	2. kl	3. kl	I
Kunst	1	2	1	4
Tööõpetus	1	2	2	5

3. Õppe kavandamine ja korraldamine

Õpe tagatakse viisil, mis toetab õpimotivatsiooni hoidmist ning õpilase kujunemist aktiivseks ja ennastjuhtivaks õppijaks ning loovaks ja kriitiliselt mõtlevaks ühiskonnaliikmeks, kes suudab teha valikuid ja vastutada oma õppimise eest. Õpet kavandades ja korraldades lähtutakse õppekava üldpädevustest, kooli väärtustest, kooliastme lõpuks taotletavatest teadmistest, oskustest ja hoiakutest ning õpitulemustest ja kooli õppekavas sätestatud õppesisust, kooliastme õppe ja kasvatus rõhuasetustest ning läbivate teemade ja lõimingu rakendamise põhimõtetest. Taotletavate õpitulemuste saavutamist toetab nüüdisaegne õppekeskkond.

4. Õppekeskkond

Õppekeskkonna kujundamisel lähtutakse riikliku õppekava alusväärtustest. Luuakse üksteist austav, vastastikku hooliv ja toetav, turvaline, kiusamis- ja vägivallavaba õppekeskkond, mis rajaneb usalduslikel suhetel, sõbralikkusel ja heatahtlikkusel ning kus märgatakse ja tunnustatakse õpilase pingutusi ja õpiedu. Vaimne ja füüsiline õppekeskkond on õppimist, loovust ning eneseväljendust toetav. Õppekeskkond soodustab õpilase iseseisvust, on kaasav, piisavalt struktureeritud ning eakohane. Õpet võimaldatakse õpet ruumis, mis on varustatud kvaliteetsete, õpilastele kokkulepitud korras kättesaadavate töövahendite ja materjalidega vabaks kasutamiseks, et toetada valikute tegemise oskust ja loovat eneseväljendust. Õpe toimub

ka autentsetes keskkondades, linnaruumis, kontserdisaalides, näituse- ja etendusasutustes, kooli ümbruses, paikkonna kultuuriasutustes ja mujal.

5. Konkreetsem lõiming, üldpädevuste saavutamine ja õppekava läbivate teemade käsitlemine ainevaldkonnas

Kunstiõpetus ja tööõpetus lõimuvad loomulikult, kuna mõlemad ained toetavad loovuse arendamist, praktiliste oskuste kujundamist ja eneseväljenduse julgustamist. Mõlemad valdkonnad pakuvad võimalusi luua reaalseid teoseid ja arendada käelist osavust, sidudes esteetilise tunnetuse praktilise probleemilahendusega. Mõlemas aines on õppeülesanded seotud esemelise õpikäsitlemisega, kus rõhk on käelise tegevuse ja koordineerimise arendamisel. Näiteks kasutavad õpilased sama tüüpi tööriistu ja materjale, harjutades nii lõikamist, liimimist, vormimist kui ka koostamist. Kunsti ja tehnoloogia õppeprotsess on terviklik, hõlmates kavandamist, prototüüpimist ja lõpptoota valmistamist. Õpilased omandavad oskuse järgida tööprotsessi loogilist järjestust, alates idee väljatöötamisest ja visandamisest kuni valminud teose esitlemiseni. Kaasaegsete digivahendite ja programmide kasutamine on osa mõlemast õppeainest. Näiteks saavad õpilased kasutada disainitarkvara töö kavandamiseks või dokumenteerimiseks ning kombineerida käsitööd ja digitaalseid lahendusi mitmekülgsemate tulemuste saavutamiseks.

Lõimitud ainekava valdkondadevahelise lõimingu aluseks on võetud kunstiõpetuse ja tööõpetuse ainesisu teemavaldkonnad ja õpitulemused.

5.1. Ainesisu valdkondadevaheline lõiming

Valdkond: kunst	Visuaalne kirjaoskus	Kunstitehnikad ja loominguiline eneseväljendus	Disain ja disainiprotsess	Kunsti, kultuuri ja ühiskonna seosed
Valdkond: tööõpetus	Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid		Tööprotsess (ideest teostuseni)	Igapäevaelu oskused

6. Õpitulemused, õppesisu, hindamine

Kunst	Tööõpetus
Väljaselgitamine, teadmine, mõistmine Õpilane: 1) Selgitab popkultuurist tuttavate tegelaste (koomiksist, filmist, animafilmist, arvutimängust, reklaamidest,	Õpilane: 1) eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi; 2) kasutab õigesti ja ohutult tööks sobilikke töövahendeid;

<p>mänguasjade) visuaalset isikupära ja karakterit.</p> <p>2) Leiab lihtsamatelt joonistelt ja skeemidelt (sh toote etiketid, pakendid, dokumendid, kunstiraamatute reproduktsioonid) olulise ja vajaliku info.</p> <p>3) Nimetab õpitud tehnikaid ja kunstiliike (kooli õppekavas nimetada tehnikad ja kunstiliigid, mida klassis õpetatakse)</p> <p>4) Nimetab lihtsamaid ruumi ja liikumise mulje loomise viise kahemõõtmelises teoses (nt kattumine, teravus, suurus, liikuvad poosid, liikumise faasid, kiirusjooned).</p> <p>5) Nimetab põhivärve ja oskab segada teisi värve.</p> <p>6) Kirjeldab tarbeeseme vormi, faktuuri ja otstarbe seoseid ja kooskõla.</p> <p>7) Kirjeldab skulptuuri ja/või maakunsti teose suurust, mõõtmeid, värvi, ruumi selle ümber, vaadeldavust erinevatest külgedest, suurussuhteid ja materjali lihtsal viisil omandatud sõnavara piires.</p> <p>8) Mõistab kunstivahendite säästmise ja raiskamise tagajärgi.</p> <p>9) Kirjeldab kunstivahendite (näiteks paber, värv, savi) kasutamise erinevaid võimalusi ja viise.</p> <p>10) Üldistab õpetaja abiga lihtsamal moel, millised on tavapäraselt ühe ja sama otstarbega esemed (vorm, materjal). Õpilane oskab anda sellele ka lihtsama selgituse.</p> <p>11) Ei tee digitaalkujutiste salvestamise ja edastamisega kellelegi kahju.</p> <p>Plaanimine ja ideede arendamine; loomine</p> <p>Õpilane:</p> <p>1) Rakendab kahe- ja kolmemõõtmeliste (sh digivahendid) teoste loomisel omandatud kunstitehnikaid (näiteks värvi pritsimine, erinevate materjalide</p>	<p>3) kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid;</p> <p>4) kasutab materjale säästlikult;</p> <p>5) toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust;</p> <p>6) saab aru suulistest või kirjalikest juhistest;</p> <p>7) töötab iseseisvalt õpetaja juhendamisel;</p> <p>8) arvestab ühiselt töötades kaaslasi;</p> <p>9) märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös;</p> <p>10) toob näiteid tervisliku toiduvaliku kohta;</p> <p>11) hoiab oma töökoha ja töövahendid korras;</p> <p>12) toob näiteid isikliku hügieeni vajalikkuse kohta;</p> <p>13) viib alustatud töö lõpule ja räägib oma tööst ning tulemusest;</p> <p>14) märkab ning nimetab positiivset oma ja teiste töödes.</p>
--	---

<p>trükk, diatüüpia, paberbatika, kollaaž, foto, ruumikunst, dekoratsioon jms), vahendeid isikupärasel viisil ning kombineerib neid omavahel (segatehnika, PVA-liimiga joonistamine, ruumiline maal, prügikunst jms).</p> <ol style="list-style-type: none"> 2) Järgib õpitud töö- ja ohutusvõtteid. 3) Väljendab mõtteid, tundeid ja kogemusi oma kunstitöodes isikupära väärtustades. 4) Arvestab lihtsama tarbeeseme loomisel kindla kasutaja vajadustega. 5) Toob oma kogemuse pinnalt näiteid erinevatest igapäeva valikutest, oma eelistustest ja nende erinevatest tagajärgedest. 6) Esitab visuaalselt (teos, video, infoplakat, animatsioon, koomiks, mõistekaart jms) erinevate igapäeva valikute tagajärgi. <p>Refleksioon, analüüs ja kriitika</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Kirjeldab enda ja teiste loodud visuaalteosel nähtavat - nimetab, kirjeldab ja analüüsib visuaalteoseid (näiteks mis see on, mida ma näen, milline see on, kus see asub, kust seda kõige parem vaadata on, kuidas saad aru, et objekt liigub, kuidas tekitatud ruumi mulje, millisest materjalist, milline faktuur jne); 2) Kirjeldab visuaalteose vaatlemisel tekkinud isiklike seoseid, mõtteid ja tundeid, meeleolu, toob näiteid ja võrdleb, põhjendab oma arvamusi - mida nähtu mulle meenutab? Mis teosel toimuda võiks? Miks ma nii arvan? Millist meeleolu see teos minus tekitab? Miks? 3) Kirjeldab etteantud küsimustele toetudes enda töö valmimise protsessi - mida ma tegin, kuidas tegin, milliseid vahendeid ma kasutasin? Miks tahtsin just neid	
---	--

vahendeid kasutada? Mida protsessi käigus õppisin?		
Teemavaldkond: visuaalne kirjaoskus		
Õpitulemused	Õppesisu	Lõiming: kunst ja tööõpetus
<p>- Tunneb ja kasutab kujutamise baaselemente (punkt, joon, pind, värv, tekstuur) kahemõõtelistest ja kolmemõõtmelistes töödes.</p> <p>- Leiab juhenditest ja skeemidest vajaliku teabe.</p> <p>- Suudab analüüsida ja kasutada visuaalseid elemente igapäevaelus (pakendid, sildid, logod, mustrid)</p> <p>-Eristab looduslikke ja tehismaterjale ning võrdleb materjalide üldisi omadusi.</p>	<p>Igapäevane visuaalkultuur: logod, embleemid, sümbolid, sildid, liiklusmärgid, kaardid, tabelid ja infograafika, õpikute illustratsioonid, multifilmid ja arvutimängud, mänguasjad, reklaam linnaruumis ja meedias, riietus, kaupluste vaateaknad, veebikeskkonnad</p> <p>Raamatuillustratsioon, koomiks ja piltjutustus</p> <p>Koomiksi tegelane ja karakteri disain (olulisemad tunnused, seos tegevuse ja iseloomuga)</p> <p>Teksti, tabelite ja illustratsioonide küljenduse põhimõtted (pealkirja, kuupäeva, autori, pildiallkirja ja teksti paigutamise üldised tavad ja põhimõtted).</p> <p>Kujutamise baaselemendid ja kompositsioonipõhimõtted</p> <p>Baaselemendid:</p> <p>Kahemõõtmeline: punkt, joon, kujund, pind/tekstuur, värv</p> <p>Kolmemõõtmeline: vorm, pind, värv, ruum</p> <p>Kompositsioonipõhimõtted: kontrast, liikumine, rütm, proportsioon, tasakaal, mõõtmed</p> <p>Kompositsiooni kirjelduseks: suurem, väiksem, ühesuurused,</p>	<p>Kunstiõpetuses ja tööõpetuses pööratakse tähelepanu visuaalsetele elementidele, nagu värv, kuju, proportsioonid ja kompositsioon</p> <p>- Kujutamise baaselementide rakendamine paberi- ja kartongitöödes.</p> <p>- Igapäevase visuaalkultuuri elementide (nt logod ja mustrid) kasutamine meisterdamisel ja kaunistamisel.</p> <p>- Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide tootmine, põhiomadused, otstarve ning kasutusala keskkonnas ja igapäevaelus.</p>

	<p>ees, taga, lähemal, kaugemal, üleval, all, kõrval, paremal, vasakul, keskel, ääres, lähedal, koos, eraldi, tasakaalus.</p> <p>Joone, kujundi, vormi ja tekstuuri kirjelduseks: sirge, kõver, laineline, terav, sujuv, kaarduv, kandiline, nurgeline, ümar, munajas, sile, kare, krobeline jne</p> <p>Geomeetrilised kujundid ja abstraheerimine Värvinimetused primaar ja sekundaarvärvide piires Värvitemperatuur: soojad ja külmad toonid</p> <p>Ruumiillusiooni loomise põhimõtted: kattumine, teravus, suurus</p> <p>Liikumise mulje loomine: liikuvad poosid, liikumise faaside kujutamine, liikumist märkivad jooned koomiksites. Kunstiliigid: joonistus, maal, kollaaž, skulptuur, foto, animatsioon, disain, arhitektuur</p> <p>Kunstižanrid: portree, maastik, natüürmort, animalistika...</p> <p>Kunstiajalugu, kunstnikud, teosed</p> <p>Eri stiilidest kunstiteoste näited kogu kunstiajaloo piires (nt Vana-Egiptuse seinamaal, Antiik-Kreeka vaasimaalid. Modernistlik maalikunst (impressionism, post-</p>	
--	---	--

	<p>impressionism, fovism, kubistlik natüürmort), maakunst, ökokunst, pokunst...)</p> <p>Skulptuur või monument (avalikust ruumist). Tasapinnaline kunstiteos koolist või lähiümbrusest.</p> <p>Raamatuillustraatorid emakeele lugemisvara hulgast.</p> <p>Materjalid Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide tootmine, põhiomadused, otstarve ning kasutusala keskkonnas ja igapäevaelus. Katsetused erinevate materjalidega ja erinevate materjalide võrdlemine. Materjalide säästlik kasutamine ja korduvkasutusvõimalused.</p> <p>Töövahendid Enamkasutatavad käsitöövahendid paberi (käärid, paberinuga), tekstiili (käärid, nõel, heegelnõel vms), puidu (nuga, vasar, saag, kruvikeeraja vms), metalli (näpitsad, lõiketangid vms) ja plastide töötlemiseks; nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine ning hooldamine.</p> <p>Töötlemisviisid Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide töötlemisviisid: mõõtmine, märkimine, rebimine, lõikamine, liimimine, voltimine, punumine, heegeldamine,</p>	
--	--	--

	tarbepistete õmblemine, vestmine, naelutamine, õgvendamine, painutamine, detailide ühendamine vms. Töötlemisviisi valik sõltuvalt materjalist ning valmistatavast esemest.	
Teemavaldkond: kunstitehnikad ja loominguline eneseväljendus		
Õpitulemused	Õppesisu	Lõiming: kunst ja tööõpetus
- Rakendab erinevaid kunstitehnikaid ja stiile (monotüüpia, guašš, plastiliinimaal, akvarell, kollaaž, diatüüpia jne).	Kunstitehnikad ja stiilid: monotüüpia, puhumistehnika, plastiliinimaal, pastell, guašš, värvipliatsitehnika, savi või plastiliini voolimine, taimetrükk, sörmemaal, kuulimaal, akvarell, pointillism, voolimine, ruumiline paberitöö, diatüüpia, paberbatika, kollaaž	Lõiming toetub erinevate materjalide omaduste tundmisele ning nende praktilisele ja loovale kasutamisele. Õpilased õpivad tegema teadlikke valikuid, arvestades materjalide funktsionaalsust, esteetilisust ja keskkonnamõjusid.
- Loob digitaalseid joonistusi - Oskab kasutada primaar- ja sekundaarvärve loomingus. - Tunneb näitusetöö etiketi põhimõtteid. - Kujundab, modelleerib ja meisterdab lihtsamaid esemeid	Digitaalsed joonistus-, foto- ja animatsioonitehnikad Kunstiteooria Primaar- ja sekundaarvärvid Etikett Näitusetöö nimesilt (autori nimi, klass, teose nimi) Materjalid Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide tootmine, põhiomadused, otstarve ning kasutusala keskkonnas ja igapäevaelus. Katsetused erinevate materjalidega ja erinevate materjalide võrdlemine. Materjalide säästlik kasutamine ja korduvkasutusvõimalused. Töövahendid	- Traditsiooniliste ja uuenduslike kunstitehnikate rakendamine tööõpetuses: nt paberbatika ja kollaaž dekoratiivsetes või praktilistes esemetes. - Digitehnoloogiate kasutamine kunstiprojektides ja kavandamisel (animatsioon tööprotsessi kirjeldamiseks).

	<p>Enamkasutatavad käsitöövahendid paberi (käärid, paberinuga), tekstiili (käärid, nõel, heegelnõel vms), puidu (nuga, vasar, saag, kruvikeeraja vms), metalli (näpitsad, lõiketangid vms) ja plastide töötlemiseks; nende õige, otstarbekas ja ohutu kasutamine ning hooldamine.</p> <p>Töötlemisviisid Paberi-, tekstiili-, puidu-, metalli- ja tehismaterjalide töötlemisviisid: mõõtmine, märkimine, rebimine, lõikamine, liimimine, voltimine, punumine, heegeldamine, tarbepistete õmblemine, vestmine, naelutamine, õgvendamine, painutamine, detailide ühendamine vms. Töötlemisviisi valik sõltuvalt materjalist ning valmistatavast esemest.</p>	
Teemavaldkond: disain ja disainiprotsess		
Õpitulemused	Õppesisu	Lõiming: kunst ja tööõpetus
<p>- Kavandab ja valmistab lihtsaid tarbeesemeid, arvestades funktsionaalsust ja esteetikat. - Kasutab sobivaid materjale ja töövahendeid säästlikult ja ohutult. - Järgib disainiprotsessi etappe (ideede genereerimine, kavandamine,</p>	<p>Disaini baaselemendid: Funktsionaalne värv, vorm ja materjal (tarbeesemete puhul, graafilises disainis ja visuaalkultuuris laiemalt), mass Disainiprotsessi osad: Uurimine, väljaselgitamine, probleemi märkamine, info kogumine Võimaluste sõnastamine, ettepanekute tegemine, kavandamine Disainiprotsessis kasutatavad idee visualiseerimise tehnikad</p>	<p>Kunsti ja tehnoloogia lõiming võimaldab arendada õpilaste loovat mõtlemist läbi erinevate tehnikate ja tehnoloogiate. Õppetöö käigus kavandatakse ja viiakse ellu projekte, mis algavad ideest ja lõppevad valminud teosega, olgu selleks kunstiteos või praktiline ese.</p> <p>- Disainiprotsessi rakendamine tarbeesemete valmistamisel, nt mänguasjade ja dekoratiivsete elementide loomisel.</p>

<p>teostamine, hindamine). - Märkab esemetel rahvuslikke elemente ja kasutab neid oma töös.</p>	<p>Moodboard, mõistekaart, plakat Tarbeesemed ja levinumad materjalid Looduslikud materjalid: puit, klaas, lina, vill, puuvill, savi... Tehismaterjalid: plastik, kile... Esemel, materjali või värvi otstarve, funktsionaalsus Kasutusmugavus Kavandamine Ideede otsimine ümbritsevast keskkonnast või abimaterjalidest (esemed, pildid, videod vms) või rahvakunstist (rahvuslikud motiivid ja sümbolid). Esemetel vaatlemine, kirjeldamine ning seoste leidmine valmiva tööga. Kavandi koostamine lähtudes kompositsiooni põhialustest (värvus, kujundid, rütm vms). Lihtsate esemetel ja keskkonna (stendid, klass vms) kaunistuselementide vms kavandamine. Töötamine Töötamine õpetaja suulise juhendamise järgi üksi ja koos kaaslasega. Vajadusel kaaslase abistamine, ise abi küsimine. Ülesannete jaotamine rühmatöodes, ühise vastutuse mõistmine. Kirjaliku tööjuhendi kasutamine abimaterjalina. Tutvumine kirjaliku tööjuhendiga, arutlemine selle sisu üle ning joonise mõistmine. Töökoha korrashoidmine, selle mõju töö tulemusele ja ohutusele. Eneseanalüüs ja hindamine Alustatud töö lõpetamine.</p>	<p>- Kunstitehnikate, nagu reljeef ja kollaaž, kasutamine tööõpetuse projektides.</p>
--	---	---

	<p>Tööprotsessi ja töö tulemuse kirjeldamine (valminud töö esteetilisus, praktilisus, korrektsus vms), hindamine ning kavandi ja valmis töö võrdlemine. Seoste, sarnasuste ja erinevuste leidmine esmete, nähtuste ja protsesside vahel sh õppeained ja eluvaldkonnad, minevik ja tänapäev.</p>	
<p>Teemavaldkond: kunsti, kultuuri ja ühiskonna seosed</p>		
<p>Õpitulemused</p>	<p>Õppesisu</p>	<p>Lõiming: kunst ja tööõpetus</p>
<p>- Analüüsib, kuidas tarbeesemed ja visuaalsed lahendused peegeldavad kultuurilisi ja sotsiaalseid väärtusi. - Mõistab säästva ja keskkonnasõbraliku loomingu tähtsust. - Kasutab töövahendeid ja kunstimaterjale ohutult ning säästlikult. - Selgitab autorsuse ja autoriõiguste põhimõtteid. - Mõistab digitaalse loomingu jagamise häid tavasid. - Hindab eetilisi ja keskkonnasõbralikke loomepraktikaid. -Arvestab ühiselt töötades kaaslasid; -Toob õppega seonduva kohta näiteid teistest ainetest või igapäevaelust.</p>	<p>Ohutus ja säästlikkus Töövahendite ohutu ja säästlik kasutamine</p> <p>Ohutus kasutaja tervisele ja keskkonnale Töövahendite ja kunstimaterjalide õige säilitamine</p> <p>Autorsus ja autoriõigused Autor: kunstnik, arhitekt, illustraator, disainer Teos: maal, joonistus, video, skulptuur...</p> <p>Digitaalsete kujutiste (fotode) tegemise ja jagamise hea tava Eetika (kuidas olla hea kunstnik, hea publik ja hea kaaslane)</p> <p>Töövahendite ja töökoha korrastamise õiged töövõtted</p> <p>Toiduharidus Tervislik toiduvalik. Põhiliste (enamkasutatavate) toidukaupade/toiduainete tundmine, nende otstarbekas (teadlik) kasutamine.</p>	<p>Kunsti, kultuuri ja ühiskonna seosed igapäevaelu oskustega aitavad õpilastel mõista loovuse ja praktiliste tegevuste rolli igapäevaelus. Õpitakse tervislikke toiduvalikuid, säästlikku tarbimist ja käitumiskultuuri, mis arendavad vastutustundlikku eluhoiakut ning sotsiaalseid oskusi. Läbi käelise loomingu ja kultuurinähtuste uurimise kujunevad oskused, mida rakendada nii koduses keskkonnas kui ka laiemas ühiskonnas. - Materjalide säästlik kasutamine ja taaskasutusmaterjalide kasutamine projektides (dekoratiivsete esemete ja praktiliste tarbeesemete loomine). - Seoste, sarnasuste ja erinevuste leidmine esmete, nähtuste ja protsesside vahel sh õppeained ja</p>

	Lauakatmine ja kaunistamine. Isiklik hügieen. Tarbijaharidus ja keskkond Teadlik tarbimine sh materjalide ja energia säästlik kasutamine. Töövahendite, töökoha ja töökeskkonna (klassi) korrashoidmine. Puhastustööd (rõivaste, jalatsite hooldamine). Käitumiskultuur Käitumisnormid toidulauas, koolis, tänaval, näitusel, muuseumis.	eluvaldkonnad, minevik ja tänapäev.
--	---	-------------------------------------

Praktilised tööd:

Valdkond	Visuaalne kirjaoskus	Kunstitehnikad ja loominguiline eneseväljendus	Disain ja disainiprotsess	Kunsti, kultuuri ja ühiskonna seosed
	Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid.	Materjalid, töövahendid, töötlemisviisid.	Tööprotsess (ideest teostuseni)	Igapäevaelu oskused
Nimetus	Plakat või teadetetahvel	Kalender	Dekoratiivse	Taaskasutusprojekt
Kirjeldus	Õpilased disainivad visuaalse plakati või klassi teadetetahvli, kasutades segamaterjale (värvipaber, värvid, markereid, kangas, looduslikud materjalid).	Õpilased kasutavad enda valitud kunstitehnikas valminud tööd kalendri kaanedisaini loomiseks. Tööde esitlemine toimub digivahendite abil või käsitööna köites.	Ideetahvli loomine ja selle põhjal õpilase valitud dekoratiivse eseme valmistamine. Eelnevalt valmivad visandid ja õpilased katsetavad erinevaid tehnikaid (õmblemine, heegeldamine, voltimine, punumine jne).	Vanadest materjalidest esemete loomine, kasutades traditsioonilisi mustreid. Õpilased uurivad erinevaid kultuurilisi mustreid ja kujundavad nendest inspireeritud esemeid, kasutades taaskasutusmaterjale (näiteks kangajääke, vanu

				ajakirju või pudeleid).
Lõimitavad õppeained	Kunst, tööõpetus, matemaatika, inimeseõpetus	Kunst, tööõpetus, matemaatika, loodusõpetus, inimeseõpetus	Kunst, tööõpetus, inimeseõpetus	Kunst, tööõpetus, inimeseõpetus
Lõimitavad üldpädevused	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus, matemaatikapädevus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus	Kultuuri- ja väärtuspädevus, enesemääratluspädevus, õpipädevus

Hindamiskriteeriumid

Alates esimesest kooliastmest kaasatakse õpilane nii oma tööd hindama kui ka kaasõpilaste tööd tagasisidestama. Õpilasele on õppe alguses teada, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid. Õpilaste suunatakse õppe käigus oma õppimist ning seatud eesmärkide saavutamist analüüsima ja reflekteerima.

Hindamisel lähtutakse vastavatest põhikooli riikliku õppekava üldosa sätetest.

I kooliastmes hinnatakse:

- oskust kasutada kunsti- ja tööõpetuse mõisteid ning teadmisi lähiümbruse kunsti-, disaini- ja esemekultuuri kohta;
- oskust kasutada loov- ja praktilistes töödes erinevaid töövõtteid ja tehnikaid, käsitledes materjale otstarbekalt ja töövahendeid ohutult;
- loovat, isikupärast ja säästlikku tegutsemist individuaal- ja rühmatöös;
- oskust kavandada ja osaleda tööprotsessis ning analüüsida enda ja kaaslaste töid.

Hindamise käigus võetakse arvesse järgmisi aspekte:

Teadmised – oskus kasutada ja mõista materjalide, töövahendite ja kunstitehnikate võimalusi; teadmised tööohutusest ning igapäevaoskustest; töö seostamine kultuuri, looduse ja igapäeva eluga.

Praktilised oskused – loovate ja praktiliste ideede teostus; materjalide ja töövahendite kasutamise oskus; töö kvaliteet ja korrektsus.

Loominguline väljendus - oskus kavandada ja teostada oma tööd loovalt ja isikupäraselt; kasutada huvitavaid ideid ning anda tööle tähenduslik või omanäoline lahendus.

Eneseanalüüsioskus – oskus analüüsida oma tööprotsessi ja tulemusi ning teha teadlikke järeldusi; valikute ja arendusvõimaluste põhjendamine.

Osalusaktiivsus – aktiivne ja vastutustundlik osalemine tundides ja projektides; tööde lõpuleviimine; koostööoskused.

Kriteerium/ Hinne	Väga hea	Hea	Rahuldav	Nõrk	Puudulik
	5	4	3	2	1
Teadmised	Tunneb õpitud materjale ja töövõtteid väga hästi ja rakendab neid teadlikult.	Tunneb õpitud materjale ja töövõtteid hästi ja rakendab neid iseseisvalt.	Tunneb põhilisi õpitud materjale ja töövõtteid, vajab täiendavat juhendamist.	Tunneb vähesel määral põhilisi õpitud materjale ja töövõtteid. Teadmiste rakendamisel suured raskused.	Ei tunne põhilisi õpitud materjale ja töövõtteid.
Praktilised oskused	Kasutab õpitud töövõtteid ja tehnikaid väga oskuslikult ja loovalt. Järgib ohutusreegleid.	Kasutab õpitud töövõtteid ja tehnikaid hästi, väikeste ebatäpsustega. Järgib üldiselt ohutusreegleid.	Kasutab õpitud töövõtteid ja tehnikaid rahuldaval tasemel, esineb vigu. Järgib üldiselt ohutusreegleid.	Kasutab õpitud töövõtteid ja tehnikaid puudulikult, töö on ebakorrektn. Ohutusreeglite järgimisel on raskusi.	Ei kasuta õpitud töövõtteid ja tehnikaid. Ohutusreeglite järgimisel on raskusi.
Loominguline väljendus	Idee arendatud selgelt ja omanäoliselt, hästi teostatud.	Idee arusaadav, isikupärane, teostuses esineb väikseid puudusi.	Idee osaliselt arendatud, teostuses esineb puudusi.	Idee vajab täiendavat arendamist, teostuses esineb olulisi puudusi.	Idee ja loominguline väljendus on puudulik või arusaamatu; töö ei kajasta eesmärgistatud loovtegevust.
Eneseanalüüsi- oskus	Põhjalik ja objektiivne eneseanalüüs, õpilane toob välja arendusvõimalusi.	Iseseisev eneseanalüüs, õpilane toob välja arendusvõimalusi.	Lihtne eneseanalüüs; õpilane suudab nimetada mõningaid töö etappe, tulemusi ja arendusvõimalusi.	Õpilane nimetab väheseid töö etappe ega too välja arendusvõimalusi.	Õpilane ei suuda oma tööprotsessi ega tulemust kirjeldada

TALLINNA MUSTJÕE GÜMNAASIUMI
PÕHIKOOLI ÕPPEKAVA
LISA 10 Lõimitud ainekavad

Osalusaktiivsus	Õpilane osaleb tundides väga aktiivselt ja vastutustundlikult, lõpetab tööd korrektselt, panustab koostösse.	Õpilane osaleb aktiivselt, lõpetab tööd mõningate puudustega, töötab koostöös hästi.	Õpilase osalemine ja tööde lõpetamine ei ole järjekindel; koostöös passiivne.	Õpilase toos osalemine on vähene; tööde lõpetamine puudulik; koostööoskused nõrgad.	Õpilane ei osale või osaleb väga passiivselt; tööd jäävad tegemata/lõpetamata.
------------------------	--	--	---	---	--